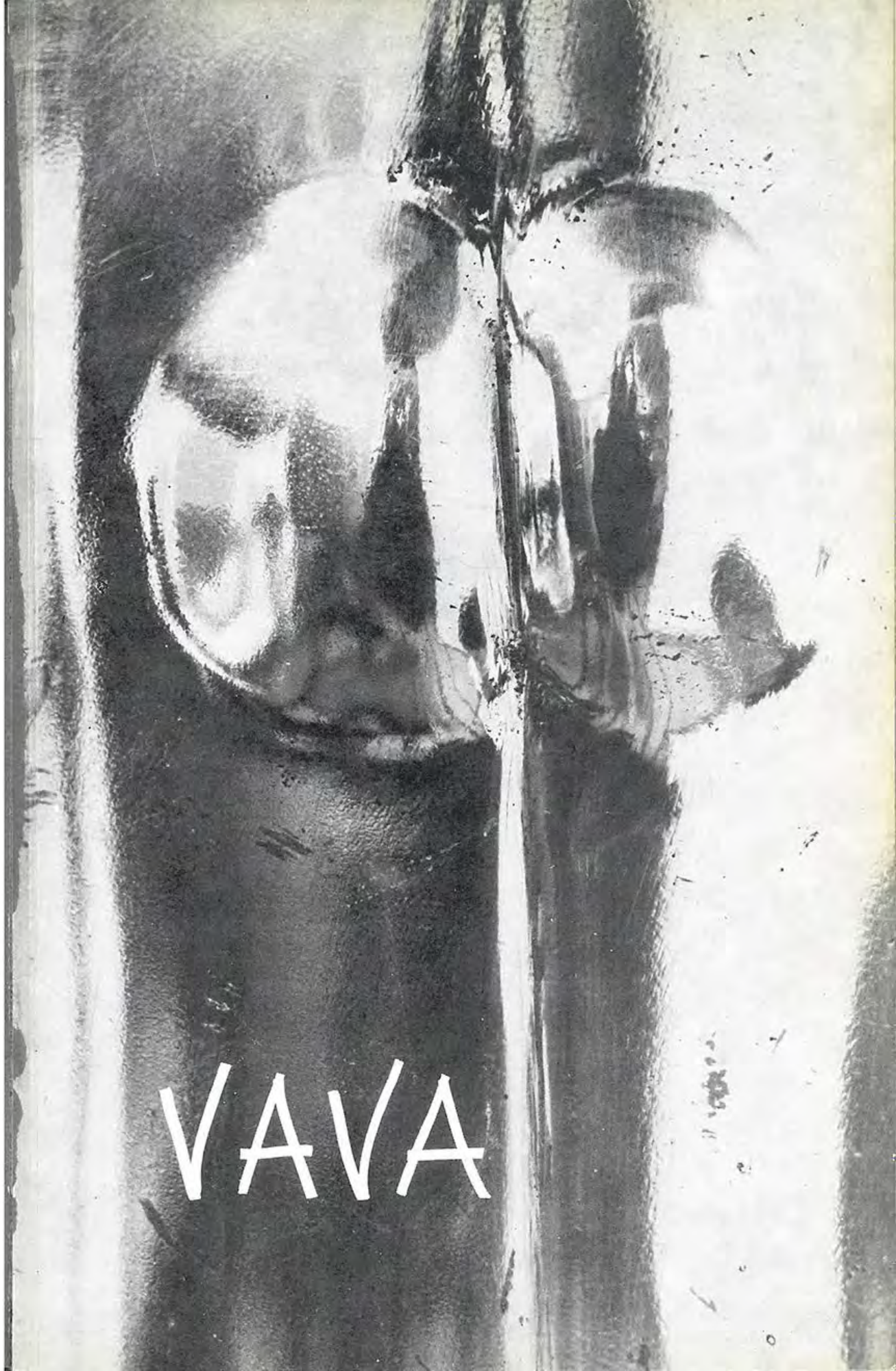
VAVA

LIKOVNA GALERIJA
KULTURNOG CENTRA

27. X — 9. XI 1980.

SLAVOLJUB - VAVA STANKOVIĆ
Skulptura

SAVREMENA KRETANJA
SVESKA BROJ 121

kulturni centar beograda

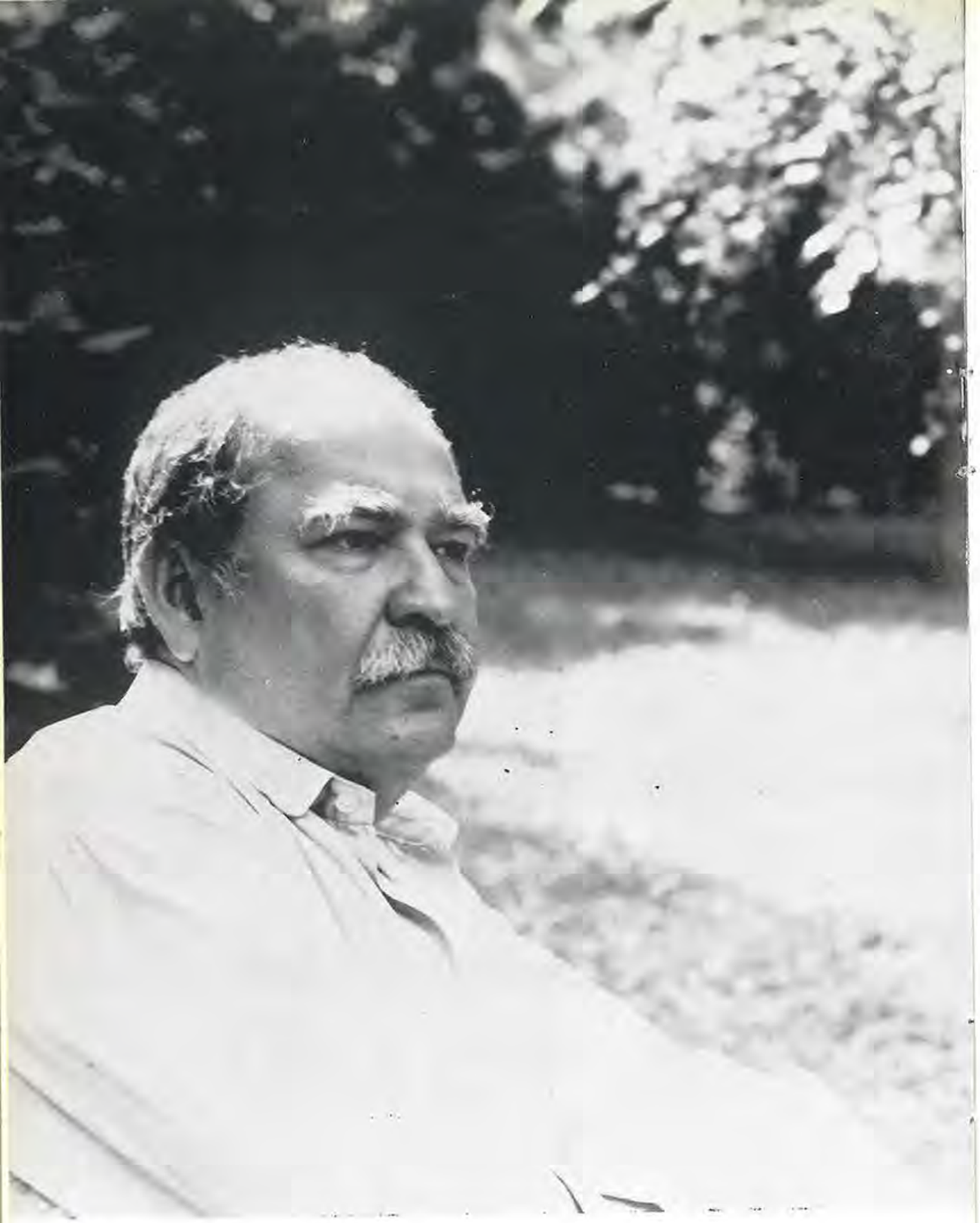

Verujem, a u nedostatku takve vere trebalo bi poverovati, imamo za to mnoge razloge, da postoje nekolike linije po kojima se naša savremena skulptura kreće. Sumnjam, međutim, da postoji prava želja da se one pomno prate i da se kao delotvorne prepoznaju, posebno sumnjam da se istrajava u istraživanju i isticanju onih linija koje se otkrivaju preko dela koja ostaju na planu stvaralački intimnog, stvaralački zatvorenog, nedostupnog svakodnevno, neprisutnog ako se pod dostupnim podrazumeva potreba da se stvaralac dokaže količinom proizvedenih dela. Na kraju dve tri u celinu pretvorene decenije mi smo negde na početku: ono što je moglo da bude i što je bilo izazov polako se gasi prepušteno ćutanju dok se nove orijentacije rastaču pod dejstvom suprotstavljenih teorijskih stavova, pod dejstvom jedne budućnosti okrenute i možda svrhovite volje koja još nije saznala svoj pravi program. Govorim to povodom izložbe Slavoljuba Stankovića koji je u proteklih trideset godina bio uzdržano prisutan u našem likovnom životu, bio je, moglo bi se reći, sam ili među onima koji nisu smatrali da je potrebno da im dela prate velike reči u koliko ne dotiču istinu kojoj su dosledno ostajali verni. Stankovićeva definicija istine mogla bi biti formulisana saznanjem da su skulptura i svet vidljivi i mogući istovremeno u iskustvima i u prepoznatim, sopstvenim sposobnostima. Takvoj formulaciji on privodi svoju prošlost prepoznajući danas u portretima koje je ostvario u početku šeste decenije (Portret slikara Antića i Ksenije Divjak) neke bitne odlike puta koji je prešao. Ovi portreti bili su neposredno vajani u duhu koji je vladao u »beogradskoj školi«, bili su, naime, u saglasnosti sa uticajima koje je ova škola trpila i sa, možda, nevelikim, a za nas značajnim doprinosima koji su školu činili. Ali, Stanković danas u njima prepoznaje druge impulse, vraća im se u uverenju da su ga sa skulpturama šeste decenije terali ka mišljenju, ka glavama i figurama, nastalim nekoliko godina kasnije, u kojima je jezgrovita preglednost forme postala najviši cilj. Tu ustvari, u pokušaju da istovremeno razvije elemente monumentalne skulpture (aktovi, figure) i pokušaju da izmiri naglašen crtež sa sazrelim masama Stanković pronalazi definitivniji vid svoga dela. Počelo je to izdvajanjem tela figurina, stvaranjem malih torzoa u poliranoj bronzi, materijalu koji će nadalje ostati najprisnije Stankovićev materijal. Ovi mali komadi još uvek su, u svom redukovanom stanju, zadržavali karakteristike prethodnih skulptura, bili su vajani i mišljeni u

duhu ranijih iskustava. Negde oko 1965. stav se definitivnije menja. Ranije uočena, masama prekrivena, napetost u telima morala je biti iskazana na neposredniji i prisniji način ali tako da masa bude sačuvana unutar novih formula kojima se napetost iskazuje. Tako su dobijeni cilindrični oblici u vertikali i horizontali koji su se uzdržano gibali pod dejstvom sila saglasnih sa laganim otpornim pokretima kod ljudi. Ovi cilindrični oblici bili su sa datim znakovima još uvek antropoidni, pristajali su na svoje ljudsko poreklo i ako su težili i ka oslobađanju. U koliko je do oslobađanja došlo, a čini se da nove skulpture lišene oznaka kazuju više od predhodnih, ono samo ukazuje na više ciljeve u kojima će predhodni imati svoje mesto, biće, naime, moguće utvrditi da su postojali. Ne samo cilindrični oblici, i drugi, kružni, elipsoidni, oni koji se razvijaju pravcima tetraedra a imaju svoje poreklo u portretima, teže ka posebnoj čistoti. Čistota u ovom slučaju i dalje podrazumeva u obliku zatvoren pokret, minimalnim sredstvima naznačene delove u celini i brušenost skulpture. Nije teško utvrditi kada je Slavoljub Stanković uočio svoje prave uzore (Brankusi, Arp). On ne izbegava saglasnost sa njihovim stavovima, ne poriče dobijene podsticaje ali se ne priključuje mogućim literarnim i filozofskim uopštavanjima. On veruje u svoj izdvojeni svet u kome red stvari mora biti takav kakav jeste a može se menjati tek kada se shvati minimalni grč oblika kao znak velikog unutrašnjeg zbivanja. Njegova skulptura ne javlja se kao izazov svetu. Ona zahteva pristajanje i priklanjanje.

STOJAN ĆELIĆ

SKULPTURA

kulturni centar beograda

SPISAK RADOVA:

1. *VELIKI LEŽEĆI TORZO, bronza*
   1967 god. — 54 x 65 x 22 cm.
2. *STOJEĆI MUŠKI TORZO, bronza*
   1967 god. — 63 x 29 x 22 cm.
3. *STOJEĆI ŽENSKI TORZO, bronza*
   1967 god. — 52 x 21 x 15 cm.
4. *SEDEĆI ŽENSKI TORZO, bronza*
   1970 god. — 45 x 32 x 15 cm.
5. *MALI LEŽEĆI TORZO, bronza*
   1971 god. — 20 x 22 x 9 cm.
6. *GLAVA ŽENE I, bronza*
   1974 god. — 44 x 22 x 17 cm.
7. *GLAVA ŽENE II, bronza*
   1976 god. — 51 x 21 x 13 cm.
8. *DVE FORME, bronza*
   1976 god. — 31 x 15 x 7 cm.
9. *IZVIJENA FORMA I, drvo*
   1977 god. — 50 x 15 x 13 cm.
10. *IZVIJENA FORMA I, bronza*
    1977 god. — 49 x 14,5 x 12,5 cm.
11. *KOSA FORMA, drvo*
    1978 god. — 46 x 25 x 10 cm.
12. *KOSA FORMA, bronza*
    1978 god. — 41 x 18 x 10 cm.
13. *MALA STILIZOVANA GLAVA, bronza*
    1978 god. — 13 x 12 x 8 cm.
14. *DVA TORZA I, bronza*
    1979 god. — 34 x 46 x 19 cm.
15. *TORZO MLADIĆA—STUDIJA, bronza*
    1979 god. — 38 x 22 x 13 cm.
16. *LEŽEĆI TORZO SREDNJI, bronza*
    1980 god. — 31 x 42 x 14 cm.
17. *MALI MUŠKI TORZO, bronza*
    1980 god. — 22 x 10 x 8 cm.
18. *VELIKA STILIZOVANA GLAVA, bronza*
    1980 god. — 48 x 25 x 17 cm.
19. *IZVIJENA FORMA II, bronza*
    1980 god. — 41 x 16 x 10 cm.
20. *DVA TORZA II, bronza*
    1980 god. — 25 x 39 x 14 cm.

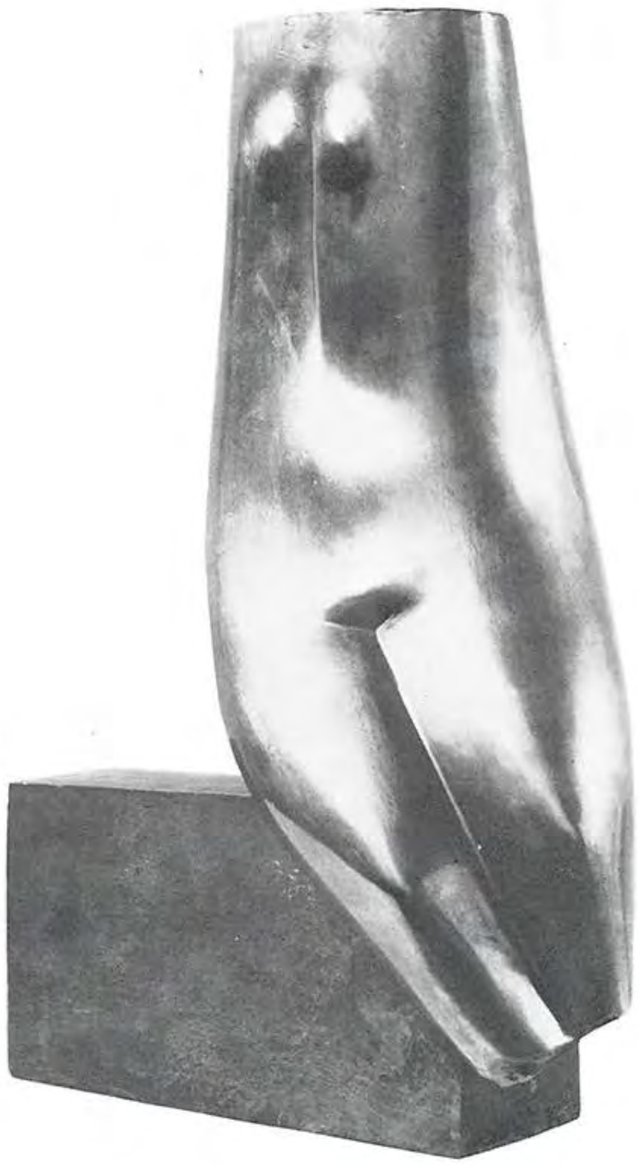

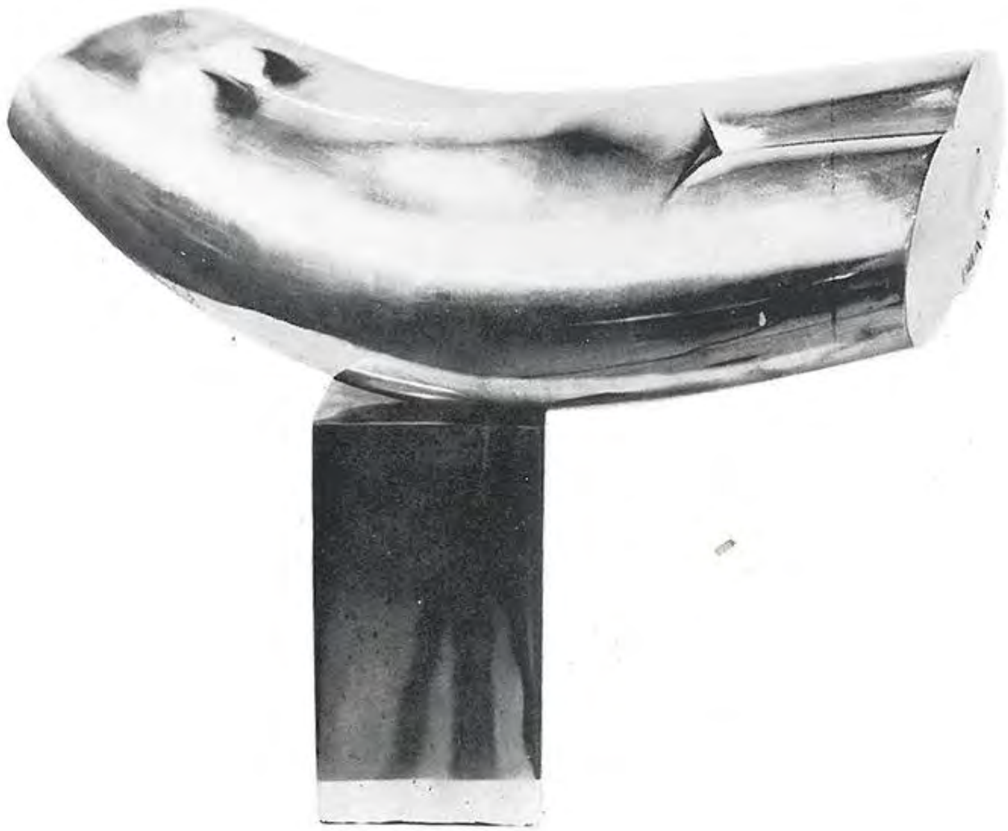

SLAVOLJUB — VAVA STANKOVIĆ

Vajar, rođen 9. januara 1928. godine u Beogradu.
Akademiju Likovnih umetnosti i postdiplomske studije završio 1954. godine u Beogradu.
Član ULUS-a od 1954. godine, član Beogradske Grupe.

Adresa:

11000 BEOGRAD, Vasilija Gaćeše 4
telefon: 650-079

NAGRADE:

1957 — Svetozarevo. Prva nagrada za spomenik Svetozaru Markoviću
1961 — Otkupna nagrada na konkursu za spomenik streljanim đacima u Kragujevcu
1962 — Otkupna nagrada na konkursu za spomenik Revoluciji u Ljubljani
1968 — Treća nagrada (prva i druga nisu dodeljene) na konkursu za spomenik Moši Pijade u Beogradu
1970 — Beograd. Zlatno Dleto ULUS-a
1979 — Beograd. Nagrada na izložbi »PROSTOR '79«

SAMOSTALNE IZLOŽBE:

1956 — Beograd. Grafički kolektiv
1957 — Skoplje. Moderna Galerija. (sa slikarom Ksenijom Divjak)
1959 — Beograd. Galerija ULUS
1966 — Beograd. Grafički kolektiv. (sa slikarom Slobodanom Petrovićem)
1975 — Zaječar. Narodni muzej

GRUPNE IZLOŽBE:

1952 — Beograd. Um. Paviljon na Kalemegdanu. Izložba ULUS-a
1953 — Beograd. Um. Paviljon na Kalemegdanu. Izložba ULUS-a. Dom JNA, Izložba mladih
1954 — Beograd. Prolećna i jesenja izložba ULUS-a
1955 — Beograd. Um. Paviljon na Kalemegdanu, Izložba ULUS-a. Pionirski park Izložba skulptura u slobodnom prostoru
1956 — Beograd. Um. paviljon na Kalemegdanu, izložba ULUS-a
1957 — Beograd. Pionirski park, izložba skulptura u slobodnom prostoru
1958 — Beograd. Muzej primenjenih umetnosti, izložba »BEOGRADSKA GRUPA«
Ljubljana. Izložba ULUS-a
1959 — Beograd. Um. paviljon na Kalemegdanu izložba ULUS. Muzej primenjenih umetnosti, izložba »BEOGRADSKA GRUPA«
1960 — Beograd. Um. paviljon na Kalemegdanu, prolećna i jesenja izložba ULUS
1961 — Beograd. Um. Paviljon na Kalemegdanu, izložba ULUS
1963 — Beograd. Um. paviljon u Masarikovoj, Oktobarski Salon
1964 — Beograd. Um. paviljon na Kalemegdanu, izložba ULUS. Paviljon u Masarikovoj, Oktobarski Salon
1965 — Ljubljana. Izložba ULUS
1967 — Beograd. Um. paviljon na Kalemegdanu, izložba ULUS. Paviljon u Masarikovoj, Oktobarski Salon. Beogradski Sajam, Trijenale Jugoslovenske umetnosti
Tuzla. Izložba jugoslovenskog portreta
1968 — Beograd. Um. paviljon na Kalemegdanu, izložba ULUS
Sv. Stefan. Izložba radova jugoslovenskih umetnika
1969 — Beograd. Um. paviljon Cvijeta Zuzorić, izložba ULUS
1970 — Beograd. Um. paviljon Cvijeta Zuzorić, izložba ULUS
1975 — Beograd. Um. paviljon Cvijeta Zuzorić, izložba »30 godina ULUS-a«
Galerija doma kulture Veselin Masleša, izložba »Proleće '75«
Tuzla. Izložba jugoslovenskog portreta
Sarajevo. VI izložba Saveza udruženja likovnih umetnika Jugoslavije
1976 — Beograd. Um. paviljon Cvijeta Zuzorić, izložba plastike i crteža
Oktobarski Salon, galerija doma JNA, izložba »NOB u delima likovnih umetnika Jugoslavije«
1977 — Beograd. Um. paviljon Cvijeta Zuzorić, izložba sitne plastike i crteža
Budimpešta. Izložba FIDEM
1978 — Zemun. Izložba u galeriji »PINKI«, Otvoreni Oktobarski salon
1979 — Beograd. Izložba »PROSTOR '79«
Lisabon. Izložba FIDEM

DELA:

Beograd, Kalemegdan, bista Moše Pijade — bronza
Novi Beograd, »Vodonoša« — bronza, fontana
Beograd, skulptura »ODMOR« — bronza, ispred Doma zdravlja Vračar
Gostivar, biste Narodnih Heroja

Claremont (USA), Univerzitet, skulptura »TORZO« — bronza
Slavkovica, spomen reljef Prvoj konjičkoj brigadi NOV — bronza
Kragujevac, Muzej skulptura »TORZO« — bronza
Beograd, Muzej moderne umetnosti, Portret M. Antića — bronza, »TORZO« — drvo, Glava-drvo
Pariz, privatna kolekcija Vashonfrance.
Beograd, Izvršno veće SR Srbije, Glava devojke, kamen, bista M. Pijade — bronza
Beograd, Rezidencija predsednika Tita, skulptura »ODMOR« — bronza
Ivangrad, portreti Narodnih Heroja
Cirih, privatna kolekcija Bohn.
Beograd, spomen-bista Milutina Ivkovića-Milutinca — bronza
London, privatna kolekcija Gudvin

SAVET GALERIJE:

Moma Brkić
Živko Đak
Desa Kerečki-Mustur
Aleksandar Pajvančić Aleks
Ljiljana Popović
Jovan Rakidžić
Marija Saraz-Takač

Izdaje: Kulturni centar Beograda
Urednik: Ljiljana Popović
Fotografije i graf oblikovanje kataloga:
Svetislav Todorović
Štampa: Škola za ind. oblikovanje, Beograd
Tiraž: 400